

Oponentní posudek

diplomové práce studentky **Terezy Pražské** na téma

„Postavení soudní moci v ústavním systému SRN“

Předložená diplomová práce studentky **Terezy Pražské** pojímá zvolené téma především formou deskripce a analýzy předmětné materie v dimenzi normativní a doktrinární. Cílem práce (s. 8) je „*analyzovat způsob, jakým je soudní moc v Základním zákonu SRN konstituována, jakým způsobem je diferencována od moci zákonodárné a výkonné, jaká je její horizontální i vertikální organizační struktura a jaké základní principy výkonu soudní pravomoci jsou v Základním zákonu zakotveny*“. Cíl práce je oponenturou hodnocen jako kvalitní, vzhledem k nutnosti zapojení cizojazyčných pramenů náročný, tematicky v našich podmínkách poměrně neotřelý a poskytující značný prostor pro bádání diplomantky.

Po **stránce formální** práce obsahuje 59 stran vlastního textu čítajícího úvod, čtyři základní kapitoly členěné dále do subkapitol a závěr. Dále obsahuje resumé v německém jazyce, seznam použitých zkratk a seznam použité literatury, členěný na knižní publikace, internetové zdroje a právní předpisy. Autorka pracuje převážně s díly psanými v německém jazyce, díla v češtině jsou zdrojem spíše doplňkovým. V seznamu použitých zdrojů tak absentuje seznam použité judikatury, jinak práce obsahuje veškeré obligatorně požadované součásti a úprava stránek odpovídá požadavkům na náležitosti normostran.

Po **stránce práce s odbornými zdroji** lze ocenit zejména práci diplomantky s německy psanými publikacemi, a tím tak využití originálních doktrinárních pramenů ke zvolenému tématu. Autorka tak v práci prokazuje nejen potřebnou orientaci v odborné terminologii, ale též způsobilost pracovat v odborné němčině, přičemž v úvodu i v krátkosti seznamuje s nosnými použitými díly (s. 9). Poznámkový aparát koncipovaný formou poznámek pod čarou na jednotlivých stranách je ve standardní úrovni kvalitativní a v nadstandardní úrovni kvantitativní, přičemž je plně v intencích požadavků citační normy. Výběr odborných pramenů i práci s nimi lze hodnotit jako relevantní a splňující požadavky na tento typ práce kladené. Lze pouze litovat, že autorka nepracuje rovněž s příslušnou judikaturou.

Po **stránce koncepční** diplomantka práci rozvrhuje do čtyř širších celků. V prvním pojednává obecněji o ústavě (Základní Zákon) SRN se zaměřením na zakotvení moci soudní (s. 8an.), což lze chápat jako základní, především normativní, vstup do problematiky. Následně se již věnuje in concreto problematice moci soudní v SRN, a to nejprve zásadám výkonu soudní pravomoci (s. 18an.), systému soudní moci (s. 30an.) a posléze též specificky Spolkovému ústavnímu soudu (s. 58an.) Dílo tak má identifikovatelnou konsekvenční gradační linii korespondující s požadavky na tento typ vědecké práce kladenými. Zvolená koncepce umožňuje základní rozbor zkoumané materie a pro tyto účely ji lze považovat za vhodnou a logicky konsistentní.

Po **stránce strukturální** je dílo patřičně horizontálně i vertikálně členěno a koncentrováno na zvolené téma. Jednotlivé kapitoly jsou bez podstatnějších známek nežádoucích duplicit, překrývání, tematických odklonů či rozostření. Strukturace je přehledná a přiměřeně pojatá, jednotlivé kapitoly i subkapitoly představují skutečné strukturální prvky zpracování a nikoliv nahodilé či pouze formální členění. Diplomantka postupuje v logické konsekvenci od obecných zásad normativních přes institucionální základy soudnictví obecného až po soudnictví ústavní, a to s potřebným informačním zázemím a akceptovatelné vnitřní proporcionalitě.

Po **stránce metodologické** práce kombinuje zdroje normativní a doktrinální. Judiciální prameny používá pouze sekundárním způsobem, tj. na základě doktrinárních pramenů, a i to spíše sporadicky. Základní metodou zpracování je analyticky obohacená deskripce s přesahy do analytického přístupu. Na některých místech autorka připojuje též vlastní, argumentačně podpořená stanoviska, což je vždy hodno ocenění. Závěr je pak kombinací elementární rekapitulace a syntetizace některých nejvýznamnějších poznatků práce. Použité metody tak sice neumožňují hlubší a komplexnější rozbor zkoumané materie, pro postižení jejích základních aspektů jsou však plně postačující a vhodně užívané.

Po **stránce obsahové** je možné konstatovat, že práce přináší poměrně komplexní sumarizaci základních rysů zadané tematiky. Autorka pracuje s relevantními údaji pečlivě, s rozlišením podstatných a méně podstatných skutečností, v aktuálním znění a originálních pramenech. Práce tak poskytuje jakýsi vstupní přehled zkoumané materie, a to nejen v reflexi normativní, Nesporně kladným rysem je rovněž již zmíněná skutečnost, že diplomantka v práci formuluje též vlastní, argumentačně podložená stanoviska.

Vzhledem k širší tématu nelze na 60 stranách očekávat hlubší rozbor kterékoliv části zvolené materie, a v intencích tohoto rozsahu jsou prezentované informace odpovídající přiměřenému očekávání. Možno spíše litovat, že si autorka nevybrala užší výseč dané materie, či zvolené téma nezpracovala s vyšší stránkovou dotací, aby se práce mohla blíže zabývat i některými podrobnostmi. Hodnotu obsahových výstupů by pak jistě podpořilo i přímé zapojení judikatury. Naopak nepříliš potřebné se jeví někdy celkem obsáhlé reprodukce normativní úpravy (např. s. 13), které netřeba v práci doslovně prezentovat, ale spíše k nim rovnou přistupovat z pozic analytických a hodnotících. Práci by mohla oživit též přiměřená komparatistika.

Celkově lze shrnout, že předložená práce je komplexním, pečlivým a vnitřně konzistentním zpracováním základních aspektů zkoumané materie. Práce splnila své cíle a pro zkoumání zadané problematiky je mezi česky psanými díly jistě přínosem. Zpracování naplňuje gradační linii, konsekvence i logickou strukturu vědecké práce. Nesporně nejvýznamnějším kladným rysem práce je skutečnost, že autorka si dobrovolně vybrala téma, které je přinejmenším pro požadavky na znalost odborné němčiny tématem náročným a v českém jazyce na této úrovni spíše sporadicky komplexně zpracovávaným. Prokázala tak schopnost samostatně pracovat nad teoretickým problémem s využitím cizojazyčných pramenů, a

relevantně jej postihnout. Právě tato nesporně vyšší vstupní náročnost musí být bezesporu patřičně zohledněna i v návrhu celkového hodnocení práce a hodnocení jejích rezerv. Mezi ty náleží zejména již výše zmiňovaný poměrně značný stupeň obecnosti zpracování, absence práce s judikaturou či v některých fázích vyšší výskyt deskriptivních prvků v práci.

Lze uzavřít, že **diplomová práce studentky Terezy Pražské** na téma „**Postavení soudní moci v ústavním systému SRN**“ s drobnějšími nedostatky **splnila požadavky na diplomové práce standardně kladené**. Práci **doporučuji k obhajobě** s tím, že její **hodnocení** s ohledem na vše výše uvedené prozatím **osciluje mezi stupni „výborně“ a „velmi dobře“**. **Výsledné hodnocení tak závisí především na úrovni obhajoby.**

V rámci obhajoby si dovoluji diplomantce navrhnout rozpravu o následujících tématech:

- 1) Porovnejte ústavní zakotvení „nezměnitelného materiálního jádra“ v Ústavě ČR a SRN, roli judikatury ústavních soudů v této oblasti a zhodnoťte, který normativní přístup (ČR či SRN) je dle Vašeho názoru vhodnější.
- 2) Porovnejte řízení o ústavních stížnostech v ČR a SRN, zhodnoťte rozdíly, a posuďte, zda by se náš právní řád zde mohl v něčem inspirovat právním řádem německým a proč

V Plzni dne 15. dubna 2012

JUDr., Bc. Richard Pokorný, Ph.D.
Katedra ústavního a evropského práva